

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Депутат
в окрузі

Народний обранець
упевнено руйнує стереотипи

Металургія

З надією на мирне небо
і чисте повітря

Докладно

Українська
церква
і московські
міфи

▶ СТОР. 10

№ 129 (6634)

СУБОТА, 15 ЛИПНЯ 2017 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Розпочато процес
відновлення
справедливості,
аби віддати людям
належне

Парламентська хроніка
Ранкове засідання
14 липня

Учора завершила роботу шоста сесія Верховної Ради України восьмого скликання. Виступаючи із заключним словом, глава парламенту Андрій Парубій повідомив, що за час роботи цієї сесії було проведено 65 пленарних засідань та ухвалено 125 законів у цілому, з них 25 — ратифікації, 38 законів прийнято у першому та повторному читаннях, схвалено 186 постанов та інших актів (текст виступу голови парламенту читайте в нашій газеті).

Після того, як Голова Верховної Ради оголосив шосту сесію закритою, в сесійній залі пролунав Державний Гімн України.

Наступна сьома сесія Верховної Ради восьмого скликання розпочнеться у вівторок, 5 вересня 2017 року.

▶ СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут —
www.golos.com.ua

16 липня — День прийняття Декларації про державний суверенітет України

Це була історична мить, що визначила наш шлях до незалежності

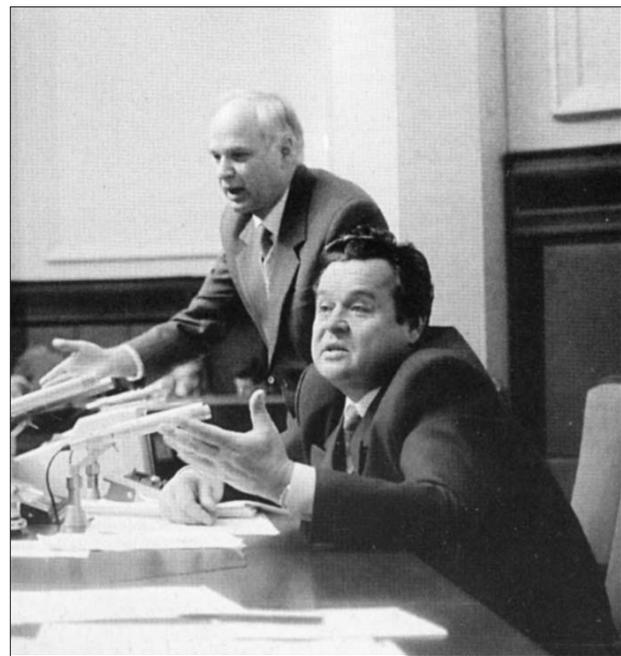

Фото з книги «ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ. Історія прийняття, документи, свідчення».

Неперевершений головуєчий під час прийняття Декларації — Перший заступник Голови Верховної Ради УРСР Іван Плющ (з 5 грудня 1991 року — Голова Верховної Ради України).

16 липня 1990 року о 10-й годині 7 хвилин Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України.

Відкривши цього дня ранкове засідання, Перший заступник Голови Верховної Ради Іван Плющ запропонував одразу поставити цей документ на голосування, адже починаючи з 28 червня обговоренню проекту Декларації було присвячено 14 пленарних засідань. Наступне повідомлення головуючого про те, що «за» проголосували 355 народних депутатів, «проти» — 4, «утримався» — 1, потонуло в оплесках та взаємних привітаннях.

А під стінами Верховної Ради вже зранку зібралися тисячі українців, які чекали ухвалення Декларації та вітали результати голосування і парламентаріїв оплесками, квітами та вигуками «Слава Україні!».

▶ СТОР. 4

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 4—5-Й СТОР.

Фото з фонду Українформу.

16 липня 1990 року. Кияни та гості столиці біля Верховної Ради УРСР — схвалено Декларацію України про державний суверенітет.

ПОДІЯ

Завод відновив роботу

На Вінниччині після перепрофілювання відновив роботу Тростянецький спиртовий завод. На реконструйованому державному підприємстві тепер виготовлятимуть біоетанол — складовий компонент спиртовмісного моторного палива. На реконструкцію, перепрофілювання і придбання нового технологічного обладнання витратили майже 50 млн. грн., довідався наш власкор Віктор СКРИПНИК.

На Вінниччині найбільше порівняно з іншими регіонами заводів з виробництва спирту. За словами першого заступника голови Вінницької ОДА Андрія Гижка, сім підприємств нині у стадії банкрутства, чотири — працюють від випадку до випадку, виконуючи разові замовлення. Посадовець вважає, що спиртова галузь потребує докорінних змін. І на Вінниччині є конкретні пропозиції...

ВРОЖАЙ

Збиранню пшениці можуть завадити дощі

Перший мільйон тонн зерна нового врожаю зібрали аграрії Херсонщини, повідомляє наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ. З половини площ озимої пшениці та ячменю отримано 1 мільйон 34 тонни збіжжя. До кінця жнив — а обмолот колосових у краї планують завершити впродовж наступного тижня — у засіках, очікується, буде не менш як два мільйони тонн зерна. І це при тому, що через посуху воно частково осипалося просто в полі, а середня врожайність на гектар на 3—4 центнери нижча, ніж торік, наголошують у Департаменті агропромислового розвитку облдержадміністрації.

У цілому в країні, за інформацією «УкрАгроКонсалт», уже намолочено понад 5,6 мільйона тонн ранніх зернових та зернобобових з 1,8 млн. га (19 відсотків площ).

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 6-Й СТОР.

КОРОТКО

■ Планово-бюджетна комісія Сумської міськради схвалила проект рішення, яким збільшується обсяг матеріальної допомоги землякам, які потрапили у складні життєві ситуації. Управління соцзахисту просило додати хоча б мільйон гривень, але депутати погодились лише на половину цієї суми, дізнався наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

■ Міністерство культури призначило директором Українського інституту книги координатора української програми в Мистецькому арсеналі, колишнього випускника редактора інтернет-видання «Українська правда. Культура» Тетяну Терен, повідомляє прес-служба Мінкульту.

Україна потрапила до ТОП-10 країн із найбільш фізично активним населенням (УНІАН)

Це була історична мить, що визначила наш шлях до незалежності

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Це був справді історичний день, який засвідчив, що Україна знову стала на шлях здобуття незалежності. Адже Верховна Рада, ухваливши цей документ, закрила в ньому фактично всі атрибути державності: суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах, верховенство Конституції та законів України на всій території республіки, власне громадянство, Збройні Сили, банківську і грошову системи. Причому ці положення не залишилися на рівні Декларації, а ще до остаточного проголошення незалежності 24 серпня 1991 року парламентом було ухвалено

рішення про проходження громадянами республіки строкової служби в межах України, про передання в республіканську власність загальносоюзних підприємств та про економічну самостійність УРСР, про реалізацію положень Декларації у сфері зовнішніх зносин... Тож Декларація справді стала тим документом, що визначив шлях до утвердження незалежної та самостійної держави.

На знімку: один із найактивніших борців за незалежність народний депутат В'ячеслав Чорновіл спілкується з людьми, які чекали біля стін парламенту ухвалення Декларації про державний суверенітет України.

Фото з книжки «Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення».

Верховенство своїх законів і кордонів, створення інститутів держави, виключно національні інтереси в економіці, політиці, культурі...

16 липня минає 27 років з часу ухвалення важливого політичного і правового документа — Декларації про державний суверенітет України. Відтоді в літописі нашої країни розпочалася нова сторінка, новий відлік часу — епоха утвердження України як самостійної та незалежної держави. Задавши ті історичні події ми попросили народного депутата Анатолія Матвієнка, котрий у 1990 році ще у складі першого скликання Верховної Ради брав безпосередню участь в ухваленні Декларації.

— Анатолію Сергійовичу, ви були безпосереднім учасником тих подій, тож поділіться з нашими читачами тим, як народжувалася Декларація про державний суверенітет України.

— Перше скликання Верховної Ради формувалося з комуністичної більшості та національно-патріотичної меншості, яка пред-

ставляла Народних рух. Тоді була дуже складна ситуація із правами опозиції, оскільки ми мали парламентську республіку, а найголівнішою була Президія Верховної Ради. Однак тодішній глава парламенту Володимир Івашко вчинив дуже мудро, надавши керівництво у понад третині комітетів опозиції. До того ж

Народний депутат Анатолій Матвієнко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Комуністична партія втрачала своїх прихильників, а національно свідомі частини парламенту зуміли вплинути на зміну ментальності та настроїв комуністів. Дебати були непрості: що важливіше — Україна чи Радянський Союз. Тоді йшлося про новий союзний договір, який пропонував Президент СРСР Михайло Горбачов. Щоб не увійти в новий союз, націонал-комуністи, до яких я належав, і рухівське національно-патріотичне середовище ініціювали написання проекту Декларації про державний суверенітет України. Цей документ дав кожному з політиків базу: що таке Україна, яка вона і якими засадничими принципами має керуватися наша політика.

Безперечно, про незалежність тоді лише мріяли, розуміли, що цей процес довгий. Мабуть, більшість людей була зорієнтована на те, що ми не оберемо федерацію, хоча Радянський Союз був унітарною державою, а погодимося на кон-

федерацію з дуже розширеними правами всіх республік і, зокрема, України. Це й була мета Декларації. Але, як виявилось, вона стала доброю основою для проголошення в 1991 році незалежності України.

— Наскільки важко було досягти компромісу?

— Дискусії були дуже складними. Відчуття розвалу Радянського Союзу, можливо, не декларувалося, але витало в повітрі. Саме це спонукало до прийняття Декларації. Я був формальним членом Комуністичної партії, хоча вже не входив до депутатської групи «За Радянську Україну» і почав створювати свою партію — «Трудовий конгрес України». Тоді прихильники Народного руху ставилися до нас досить зневажливо, але коли я вийшов із парламенту після голосування за Декларацію, то вперше отримав квіти від представників націонал-патріотичного мітингу, який відбувався біля стін парламенту. Це були проривні речі. Декларація

— достатньо сміливий документ. Практично жоден її пункт не заперечує Конституцію, яку ухвалили згодом. Крім одного: що з отриманням громадянства України зберігалось громадянство СРСР.

— Скільки було проектів декларацій?

— Спочатку було внесено декілька альтернативних документів, але згодом у профільному комітеті опрацьовувався один варіант, до якого внесили дуже багато поправок. Загалом тоді були дуже серйозні дебати, незрівнянні з нинішніми, щодо прийняття документа у другому читанні.

— Які положення Декларації об'єднали сесійну залу?

— Насамперед те, що ми визнали верховенство своїх законів і кордонів, окреслили наше суверенне право, задекларували створення інститутів держави, включаючи Національний банк. Загалом було визначено, що у сфері економіки, політики, культури Україна керуватиметься виключно національ-

ними інтересами та нікому не підпорядковуватиметься. Це фактично об'єднало народних депутатів.

— А що можете назвати недоліками цього документа?

— Сьогодні ми бачимо, що недоліком Декларації є позаблоковість нашої держави. Тоді наша позаблоковість була вимушеною, але тепер цей факт став використовуватися задля певного шантажу.

— Чи не створює це конституційно-правових колізій, наприклад, у контексті ухвалення закону щодо курсу України на членство в НАТО?

— Декларація була політичним документом, на основі якого розроблялася Конституція. У законі щодо зовнішньополітичного курсу України йдеться про намір. Там не написано, що це гарантовано. Тому відповідний закон не суперечить Декларації.

— Наскільки цей документ актуальний нині?

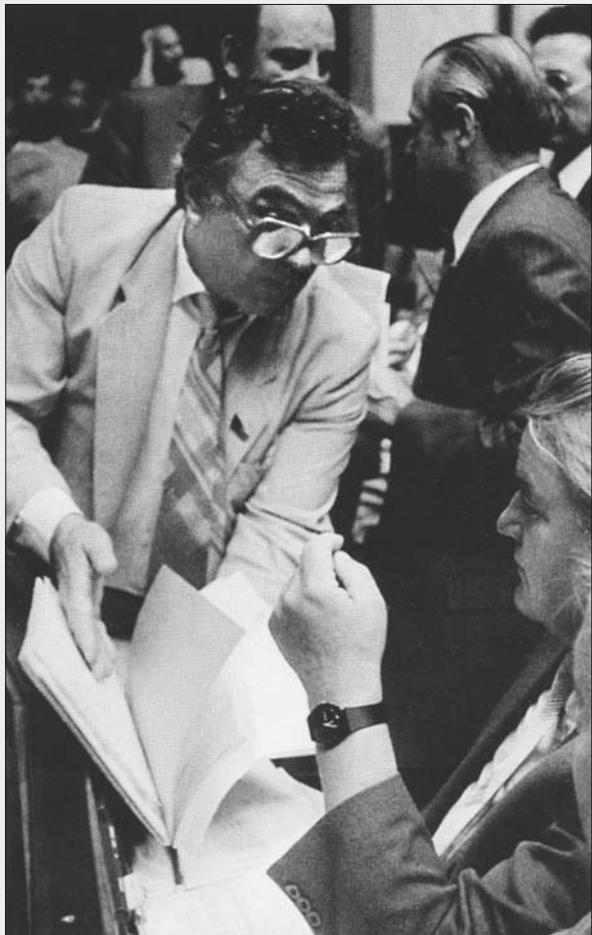
— Він буде актуальним завжди, адже проголошення незалежності заклала Декларація. Це був головний аргумент, чому ми приречені проголосити незалежність. Ми були послідовні, інакше було б значно більше проблем із проголошенням незалежності.

Декларація — це як алгоритм думання. І він був правильним: верховенство права, соборність, незалежність. Уже тоді заклали перспективу. Якби не було Декларації, рухалися б значно повільніше.

— На вашу думку, ухвалення Декларації було свідомим рішенням Верховної Ради першого скликання?

— Безперечно, свідомим. Ми розуміли, що Україна є потужною державою. На жаль, ми досі не спромоглися розпорядитися цими потугами через різні причини. Але вважаю, це було правильне рішення, потужний крок, який, можливо, і прискорив розвал Радянського Союзу. Україна показала, що має стратегічну мету.

Сергій МЕЛЬНИК.

Депутат О. Коцюба, голова профільної постійної Комісії ВР УРСР з питань законодавства і законності та автор одного з альтернативних проектів Декларації, переконує колег-депутатів.

Фото з книжки «Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення».

Перша поштова ластівка

Після ухвалення Декларації про державний суверенітет України спочатку громадськість, а згодом і поштове керівництво почали замислюватися над випуском власних марок нашої держави, адже поштова мініатюра є одним з атрибутів державності. Тож коли художник Олександр Івахненко отримав від Міністерства зв'язку УРСР замовлення на виготовлення поштової марки, присвяченої першій річниці ухвалення Декларації, він запропонував декілька її варіантів, причому вже з написом «Пошта УРСР».

Запроєктування першої у новітніх часах державної поштової марки обговорювалося серед філателістів, у Міністерстві зв'язку УРСР, Верховній Раді та, зрештою, вирішили зупинитися на зображенні дівчини, яка символізувала Україну. Затверджений проєкт було передано традиційному видавцеві радянських марок — Московській друкарні Держзнака СРСР, проте в Москві були явно не готові виз-

нати державний суверенітет України і, тим паче, її власні поштові марки.

«Марка побачила світ (на знімку внизу), але не як перша українська, а як чергова «Почта ССРСР». І все ж поява 10 липня 1991 року цієї мі-

Поштова картка з нагоди ухвалення Декларації про державний суверенітет та відзначення 16 липня 1991 року першої річниці проголошення незалежності України.

ніатюри, а тоді ще ніхто не знав, що до проголошення незалежності України залишається півтора місяця, несла оптимізм і зміцнювала передчуття наближення появи повноцінних національних марок», — згадує безпосередній учасник тих подій філателіст Валерій Чередниченко.

До речі, історія таки фіксує факт видання поштових марок УРСР. Щоправда, сталося це аж у 1923 році, коли Москва ще заgravала з національними республіками.

Тоді було випущено мініатюри, присвячені голоду 1921—1922 років, однак і вони перебували в обігу дуже короткий час, та й то лише в кількох регіонах України, а згодом були вилучені.

Тож саме черговим заграванням з українською республікою, котра висловила тверду волю до незалежності, можна пояснити той факт, що поштова марка, присвячена річниці проголошення Декларації про державний суверенітет України, хоча й у зміненому вигляді, але з'явилася в обігу.

Оскільки після проголошення незалежності

Україна ще не мала власних поштових марок, то у 1991—1992 роках для забезпечення поштового обігу використовували так звані провізорії, коли на залишки стандартних марок СРСР наносилося зображення українського Державного герба — тризуба (на знімку в центрі).

А перші поштові марки незалежної України побачили світ лише у 1992-му — згадуваний уже художник О. Івахненко присвятив їх 500-річчю українського козацтва та 100-річчю першопоселення українців у Канаді.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото з колекції автора.

ДО РЕЧІ

Хроніка «параду суверенітетів»

Ухваливши 16 липня 1990 року Декларацію про державний суверенітет, Україна була аж ніяк не першою серед колишніх радянських республік.

Ще 16 листопада 1988-го Декларацію про державний суверенітет ухвалила **Естонська РСР**, чітко прописавши у ній верховенство власних законів над союзними. А вже 30 березня 1990 року парламент Естонії проголосив відновлення незалежності Естонської Республіки.

Другою Декларацію про державний суверенітет ухвалила **Латвійська Республіка** — це сталося 28 липня 1989 року.

23 вересня 1989 року закон про суверенітет ухвалила Верховна Рада **Азербайджанської РСР**.

Найрадикальнішим на 9 березня 1990-го стало рішення парламенту **Грузинської РСР**, яким було денонсовано союзний договір 1921 року між ГРСР та РРФСР та союзний договір від 1922 року і задекларовано початок переговорів про відновлення грузинської держави.

11 березня 1990 року Акт про відновлення незалежної **Литовської держави** ухвалило Верховна Рада Литовської РСР. Цим рішенням також скасовується дія Конституції СРСР на території республіки.

4 травня 1990 року Декларацію про відновлення незалежної **Латвійської Республіки** ухвалило латвійський парламент, який оголошує такою, що втратила силу, Декларацію сейму від 21 липня 1940 року про входження Латвії до складу СРСР. Цим рішенням також відновлюється латвійська Конституція 1922 року.

Нарешті 12 червня 1990 року Декларацію про державний суверенітет ухвалило перший з'їзд народних депутатів **Російської Федерації**. Утім, цей документ містив положення про необхідність створення «оновленого Союзу РСР».

Сергій КОВАЛЕНКО.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Довгого О. С.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Довгого О. С. від 21 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 4201610000000581, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Довгого О. С. Станіславовича.
Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 11 липня 2017 року.
№ 2126-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Полякова М. А.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності

народного депутата України Полякова М. А. від 21 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 4201600000003712, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Полякова Максима Анатолійовича.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 11 липня 2017 року.
№ 2127-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Розенблата Б. С.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Розенблата Б. С. від 21 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 4201600000003712, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Розенблата Борислава Соломоновича.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 11 липня 2017 року.
№ 2128-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Добкіна М. М.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Добкіна М. М. від 29 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 12014220510002973, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Добкіна Михайла Марковича.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 13 липня 2017 року.
№ 2138-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на затримання народного депутата України Добкіна М. М.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на затриман-

ня народного депутата України Добкіна М. М. від 29 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 12014220510002973, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на затримання народного депутата України Добкіна Михайла Марковича.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 13 липня 2017 року.
№ 2139-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) народного депутата України Добкіна М. М.

Розглянувши подання Генерального прокурора України про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) депутата України Добкіна М. М. від 29 червня 2017 року у кримінальному провадженні № 12014220510002973, Верховна Рада України **постановляє:**

Надати згоду на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) народного депутата України Добкіна Михайла Марковича.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 13 липня 2017 року.
№ 2140-VIII.